

CCR CONFIRMA CONDAMNAREA ILEGALA A LUI DRAGNEA – A fost publicata motivarea deciziei prin care CCR a stabilit ca ICCJ a incalcat legea cand nu a constituit complete specializate in fapte de coruptie: “Incalcarea prevederilor referitoare la compunerea completului exprima o exigenta de ordine publica, a carei incalcare atrage nulitatea absoluta a actelor pronuntate de acesta”. Paradoxal, desi problema a fost ridicata de Liviu Dragnea, acesta nu va beneficia de efectele decizie CCR (Motivarea)

Incepe marea rejudicare la Inalta Curte de Casatie si Justitie, care in perioada 2003-2019 a trimis sute, daca nu cumva mii de oameni in puscarie in baza unor judecati realizate la fond de complete aflate in afara legii. Curtea Constitutionala a Romaniei a publicat joi, 10 octombrie 2019, motivarea Deciziei nr. 417 din 3 iulie 2019, prin care a constatat existenta unui conflict juridic de natura constitutionala intre Parlament si Inalta Curte de Casatie si Justitie, conflict cauzat de refuzul instantei supreme de a aplica legea referitor la constituirea completelor specializate in solutionarea faptelor de coruptie asa cum cerea art. 29 alin. (1) din Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie.

Practic, CCR confirma ca presedintele PSD Liviu Dragnea (foto), la fel ca multi alti romani, a fost condamnat ilegal de catre Inalta Curte, pe baza unei sentinte scandaloase pronuntate la fond de un complet nespecializat in fapte de coruptie, sentinta mentinuta ulterior de Completul de 5 judecatori al ICCJ. Paradoxal, desi problema existentei unor complete nespecializate a fost ridicata pentru prima data, chiar la instanta suprema, tocmai de Liviu Dragnea. Iar Liviu Dragnea nu va beneficia de efectele deciziei CCR pe motiv ca aceasta hotarare urmeaza sa se aplice doar in dosarele aflate inca pe rol, mai exact in dosarele in care au fost pronuntate sentinte pe fond de catre complete nespecializate, dar care in prezent se afla in faza apelului. De asemenea, decizia CCR se va aplica pe viitor, pentru dosarele de coruptie care vor fi inregistrate pe rolul ICCJ, care vor trebui judecate de complete constituite conform legii, deci specializate in fapte de coruptie.

De asta s-a grabit ICCJ sa il execute pe Dragnea

Astfel, dovada ca liderul PSD Liviu Dragnea a fost condamnat ilegal de catre CCR se regaseste chiar in motivarea Curtii Constitutionale. Concret, CCR arata ca in perioada 21 aprilie 2003 – 22 ianuarie 2019, instanta suprema a incalcat legea si exigentele statului de drept, refuzand sa formeze complete specializate in fapte de coruptie. Or, Liviu Dragnea a fost condamnat la fond, in iunie 2018, deci in perioada in care CCR a indicat ca ICCJ nu a respectat legea, sentinta mentinuta apoi in apel fiind pronuntata de catre un complet nespecializat in fapte de coruptie, asadar constituit nelegal. Or, arata CCR, incalcarea legii referitoare la compunerea completului de judecata exprima o exigenta de ordine publica, a carei incalcare atrage nulitatea absoluta a actelor pronuntate de acesta. *“Curtea nu poate decat sa constate ca prin neconstituirea completurilor specializate in domeniul judecarii, in prima instanta, a infractiunilor reglementate de Legea nr.78/2000 Inalta Curte de Casatie si Justitie a incalcat prevederile art.29 din Legea nr.78/2000, astfel incat completurile care s-au considerat competente sa judece astfel de cauze nu au fost constituite potrivit legii, nesocotindu-si misiunea constitutională. (...) In consecinta, judecarea in prima instanta a cauzelor subsumate Legii nr.78/2000 aflate pe rolul Inaltei Curti de Casatie si Justitie de catre completuri de judecata nespecializate prin translarea proprio motu de catre Inalta Curte de Casatie si Justitie a acestei competente de judecata catre completurile cu competenta generala reprezinta, in principal, un act de*

opunere la lege, ceea ce inseamna ca, sub aspectul judecarii in prima instanta a infractiunilor prevazute de Legea nr.78/2000, completul astfel rezultat nu a fost stabilit prin lege, ci prin vointa contra legem a puterii judecatoresti, reprezentata, in cazul de fata, de Inalta Curte de Casatie si Justitie”, subliniaza CCR.

Citind decizia CCR, devine limpede de ce Inalta Curte s-a grabit sa il execute pe fostul lider PSD Liviu Dragnea. Caci, asa cum se stie, desi Dragnea a ridicat pentru prima data problema lipsei completelor specializate si desi CCR fusese sesizata cu conflictul juridic pe aceasta tema in timpul solutionarii de catre Completul de 5 judecatori ICCJ al apelului lui Liviu Dragnea, Inalta Curte nu a mai asteptat ca CCR sa se pronunte pe acest aspect, condamnandu-l pe ex-liderul PSD. Daca ar fi asteptat decizia CCR, pronuntata la aproximativ o luna dupa condamnarea lui Dragnea, este limpede ca judecatorii din Completul de 5 ar fi trebuit sa dispuna retrimiterea cauzei la fond, pentru a se rejudeca de catre un complet specializat, asa cum Curtea Constitutionala a stabilit ca trebuia procedat. De altfel, chiar fostul judecator CCR Petre Lazaroiu a explicat ca Inalta Curte s-a grabit sa il condamne pe Dragnea inainte ca CCR sa se pronunte, precizand in acelasi timp ca instanta suprema ar fi trebuit sa astepte decizia Curtii Constitutionale pe lipsa completelor specializate in fapte de coruptie.

Iata pasaje din motivarea CCR, pe care o atasam integral la finalul articolului:

“148. Prin urmare, Curtea constata ca, indiferent cum era stabilita specializarea judecatorilor, oricum era obligatorie organizarea completurilor specializate, cu consecinta ca numai aceste completuri sa aiba competenta exclusiva sa judece, in prima instanta, in materia infractiunilor reglementate de Legea nr.78/2000. Asadar, raportat la cauza de fata, se constata ca pana la adoptarea Hotararii Colegiului de conducere nr.14 din 23 ianuarie 2019 conditiile prevazute la par. 146 din prezenta decizie nu au fost indeplinite nici macar formal, iar dupa adoptarea acesteia conditiile au fost indeplinite exclusiv formal, fara a raspunde cerintelor prevazute de art.20 din Conventia penala privind coruptia in sensul unei reale specializari a unui numar limitat de completuri pentru combaterea eficienta a coruptiei.

149. Infiintarea prin lege a completurilor specializate a avut in vedere caracterul ineficient al solutionarii cauzelor ce vizeaza coruptia la nivel inalt. Daca din perspectiva ponderii dosarelor avand ca obiect infractiuni de coruptie in activitatea Inaltei Curti de Casatie si Justitie si din perspectiva principiului repartizarii aleatorii a dosarelor, art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000 ar fi devenit anacronic/ obsolet ori nu existau mecanisme de aplicare a lui, se putea face aplicarea art.27 alin.(1) din Legea nr.304/2004, potrivit caruia 'La sfarsitul fiecarui an, Inalta Curte de Casatie si Justitie, in Sectii Unite, stabileste cazurile in care este necesara imbunatatirea legislatiei si le comunica ministrului justitiei'. De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avea posibilitatea de a sesiza ministrul justitiei cu privire la necesitatea initierii sau modificarii unor acte normative in domeniul justitiei [art.38 alin.(5) din Legea nr.317/2004]. Mai mult, completurile de judecata aveau posibilitatea de a ridica, din oficiu, o exceptie de neconstitutionalitate in temeiul art.146 lit.d) din Constitutie, daca apreciau ca textul criticat incalca art.21 alin.(3) din Constitutie cu privire la dreptul la un proces echitabil din perspectiva pretinsei tensiuni normative dintre art.29 din Legea nr.78/2000 si principiul repartizarii aleatorii a cauzelor, vazuta ca o garantie a dreptului la un proces echitabil. Rezulta ca, in lipsa unor asemenea actiuni si in lipsa unor interventii legislative, textul continua sa faca parte din dreptul pozitiv, astfel ca nu se justifica un refuz de aplicare a acestuia.

150. Curtea constata ca Inalta Curte de Casatie si Justitie nu se poate prevala de o anumita pondere a cauzelor avand ca obiect infractiunile prevazute de Legea nr.78/2000 din toata activitatea Sectiei penale a Inaltei Curti de Casatie si Justitie pentru a nu aplica art.29 din Legea nr.78/2000, care prevede in mod expres ca aceste infractiuni se judeca de completuri specializate. Astfel, din punctul de vedere al existentei normative a textului antereferit, nu trebuie realizata o progresie aritmetica corelata intre numarul cauzelor ce fac obiectul Legii nr.78/2000 si numarul completurilor de judecata, ci conteaza numai specializarea acestora, indiferent de numarul lor/ numarul cauzelor pe care il judeca. O atare apreciere nici macar nu aduce in discutie o metoda interpretativa a textului, ci aspectele de fapt in considerarea carora textul ar fi eliminat din dreptul pozitiv chiar de autoritatea care ar trebui sa il aplice.

151. Problema aplicarii art.29 din Legea nr.78/2000 a fost adusa in fata completurilor Inaltei Curti de Casatie si Justitie care judecau infractiuni ce fac obiectul Legii nr.78/2000, insa instanta suprema, prin respingerea cererilor

formulate care urmareau aplicarea textului legal antereferit, a dezvoltat o paradigma juridica de eliminare a acestuia in fondul activ al legislatiei justificata de (i) un pretins caracter limitativ al sferei sale de incidenta, care excludea Inalta Curte de Casatie si Justitie, invocandu-se, pe de o parte, dihotomia normativa dintre Legea nr.92/1992 si Legea nr.56/1993, iar, pe de alta parte, aspecte privind domeniul salarizarii magistratilor, si (ii) necesitatea aplicarii principiului repartizarii aleatorii a dosarelor, principiu introdus la nivelul tuturor instantelor judecatoresti prin art.11 din Legea nr.303/2004.

152. Curtea retine ca cele doua argumente invocate de Inalta Curte de Casatie si Justitie nu pot fi acceptate, intrucat ele reprezinta o distorsionare a textului art.29 din Legea nr.78/2000. Pe de o parte, astfel cum s-a aratat anterior, din punct de vedere normativ, art.29 din Legea nr.78/2000 nu cuprinde nicio limitare a constituirii completurilor specializate numai la nivelul anumitor instante judecatoresti. Pe de alta parte, existenta unor completuri specializate nu este si nu poate fi in contradictie cu principiul repartizarii aleatorii a dosarelor, ele coexistand in mod armonios in sistemul normativ; astfel, reglementarea principiului repartizarii aleatorii a dosarelor nu afecteaza autoritatea normei si nici nu se constituie, eventual, intr-o abrogare implicita a acesteia.

153. Totodata, Curtea mai retine ca art.19 alin.(3) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciara, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, astfel cum a fost modificat prin art.215 pct.2 din Legea nr.71/2011 pentru punerea in aplicare a Legii nr.287/2009 privind Codul civil, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.409 din 10 iunie 2011, a prevazut ca 'La inceputul fiecarui an, Colegiul de conducere al Inaltei Curti de Casatie si Justitie, la propunerea presedintelui sau a vicepresedintelui acesteia, poate aproba infiintarea de complete specializate in cadrul sectiilor Inaltei Curti de Casatie si Justitie, in functie de numarul si natura cauzelor, de volumul de activitate al fiecarei sectii, precum si de specializarea judecatorilor si necesitatea valorificarii experientei profesionale a acestora'. Textul antereferit nu modifica art.29 din Legea nr.78/2000, astfel ca judecarea in prima instanta a infractiunilor prevazute in Legea nr.78/2000 se realizeaza de completurile specializate. Rezulta ca la nivelul Inaltei Curti de Casatie si Justitie se pot constitui alte completuri specializate in domeniile pentru care legea nu prevede in mod expres o asemenea obligativitate. Or, pentru infractiunile prevazute in Legea nr.78/2000 exista o asemenea obligativitate inca din 2003, astfel ca, in privinta acestora, Colegiul de conducere al Inaltei Curti de Casatie si Justitie nu are competenta, incepand cu anul 2011, de a le desfiinta pe cele existente, ci doar de a infiinta alte completuri in materiile in care legea nu obliga. Prin urmare, art.29 din Legea nr.78/2000 nu a fost implicit abrogat prin art.19 alin.(3) din Legea nr.303/2004, astfel cum a fost modificata prin Legea nr.71/2011.

154. Refuzul constant al unei autoritati a statului, fie ea si Inalta Curte de Casatie si Justitie, de a aplica o lege nu echivaleaza cu o cadere in desuetudine a acesteia in sensul ca legea nu ar mai beneficia de autoritatea conferita initial de catre legislativ, din cauza esecului sau de a reflecta realitatea sociala. Prin urmare, pozitionarea Inaltei Curti de Casatie si Justitie cu privire la interpretarea art.29 din Legea nr.78/2000 a conturat o paradigma juridica ce acorda un rol central interpretarii normei in detrimentul continutului normativ al acesteia, ceea ce a dus la subordonarea, in mod vadit, a normei si, in mod evident, la incalcarea autoritatii acesteia.

155. O asemenea pozitionare institutionala a Inaltei Curti de Casatie si Justitie afecteaza rolul si competenta Parlamentului, fiind contrara art.61 alin.(1) si art.126 alin.(1), (2) si (4) din Constitutie.

156. Curtea mai retine ca invocarea pct.45 din Avizul Consiliului Consultativ al Judecatorilor Europeni nr.15/2012 privind specializarea judecatorilor, adoptat in cadrul celei de-a 13-a reuniuni plenare a Consiliului Consultativ al Judecatorilor Europeni (Paris, 5-6 noiembrie 2012), raportata la coordonatele cauzei de fata, este realizata in mod inexact. Acest text prevede ca 'La varful ierarhiei sistemului judiciar, specializarea nu trebuie sa impiedice existenta unei anumite polivalente, pentru a se permite administrarea cu flexibilitate a diverselor cauze la cel mai inalt nivel. Aceasta flexibilitate este indispensabila instantelor superioare pentru a-si indeplini misiunea lor legala si constitutională, mai ales garantarea unitatii si coerentei in interpretarea si aplicarea legii si a jurisprudentei. De asemenea, flexibilitatea va garanta ca, in cadrul cailor de atac, domeniile specializate nu vor constitui apanajul unui

grup (prea) restrans de judecatori care pot impune astfel punctul lor de vedere intr-o materie anume si, prin acest fapt, pot impiedica dezvoltarea interpretarii legii in respectivul domeniu'. Fara a realiza un control de conformitate a legii cu avizul antereferit, control, de altfel, inadmisibil, se poate lesne observa ca acest text al avizului se refera la a nu afecta polivalenta judecatorului de la instanta suprema de a solutiona diverse cauze, cu alte cuvinte specializarea sa sa nu excluda posibilitatea sa de a judeca si alte categorii de cauze, si la a nu permite ca, in caile de atac, specializarea sa devina un apanaj al unui numar restrans de judecatori. Or, art.29 din Legea nr.78/2000, astfel cum s-a aratat, nu vizeaza caile de atac, unde actioneaza Completurile de 5 judecatori, constituite anual si cu o componenta rezultata din tragerea la sorti a tuturor membrilor acestora [a se vedea, pe larg, cu privire la componenta Completurilor de 5 judecatori, Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018].

157. In aceste conditii, Curtea retine ca sustinerile presedintelui Inaltei Curti de Casatie si Justitie potrivit carora este absurd ca un judecator nespecializat sa nu poata judeca in prima instanta, in schimb, in apel, sa poata pronunta o hotarare definitiva nu sunt intemeiate. Astfel, judecarea in prima instanta a unei cauze presupune ca in mod primar judecatorul sa fixeze cadrul procesual, sa determine principalele probleme de drept si de fapt ridicate si sa realizeze o evaluare a acestora, aspecte ce, la nivelul instantei supreme, pot fi realizate prin mijlocirea completurilor specializate, in schimb, in caile de atac se realizeaza deja controlul judiciar, care evalueaza caracterul legal si temeinic al hotararii primei instantei, situatie in care la compunerea acestor completuri nu este exclusa, ci este de dorit ca desemnarea, prin tragere la sorti, a judecatorilor Completurilor de 5 judecatori sa se realizeze dintre toti judecatorii Sectiei penale a instantei supreme. Prin urmare, de principiu, o asemenea conceptie legislativa care permite o evaluare primara a cauzei de un complet specializat este chiar in sensul avizului antereferit, din moment ce nu lasa unui numar restrans de judecatori sa decida definitiv in cauzele avand ca obiect infractiunile reglementate de Legea nr.78/2000. Mai mult, aceasta raspunde dezideratului de transpunere in legislatia interna a Conventiei penale privind coruptia.

158. Prin urmare, pentru perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019, nu pot fi considerate toate completurile de 3 judecatori ale Inaltei Curti de Casatie si Justitie ca fiind specializate in sensul art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum se acrediteaza prin Hotararea Colegiului de conducere al Inaltei Curti de Casatie si Justitie nr.14 din 23 ianuarie 2019. Aceasta hotarare, prevazand faptul ca 'aproba functionarea in continuare a completurilor specializate', nu face altceva decat sa infiinteze pentru viitor completuri specializate; in schimb, aceasta hotarare este de natura a induce in eroare justitiabilii prin faptul ca acrediteaza ideea potrivit careia ar fi existat o constituire anterioara a acestor completuri pentru a sustine ideea de continuitate a lor, mai exact ca ele ar fi existat si in trecut, ceea ce, in mod evident, este fals.

159. Curtea constata ca Inalta Curte de Casatie si Justitie si-a corectat in timp, in mod formal, conduita de opunere fata de aplicarea unui text de lege parte a dreptului pozitiv, insa rezulta cu certitudine faptul ca in perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019 a institutionalizat, prin persistenta in timp si autoritatea jurisdictionala a acestei conduite, o paradigma juridica care a positionat Inalta Curte de Casatie si Justitie in afara cadrului constitutional, nesocotind autoritatea legislativa a Parlamentului. Chiar daca practica neconstitucionala a Inaltei Curti de Casatie si Justitie a incetat odata cu adoptarea Hotararii Colegiului de conducere al inaltei Curti de Casatie si Justitie nr.14 din 23 ianuarie 2019, asadar, inainte de sesizarea Curtii Constitutionale cu solutionarea prezentului conflict juridic de natura constitutional, Curtea constata ca refuzul Inaltei Curti de Casatie si Justitie de a aplica art.29 din Legea nr.78/2000 a declansat si a intretinut un conflict juridic de natura constitutional pentru perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019. Prin urmare, Curtea nu poate decat sa constate ca a existat un conflict juridic de natura constitutional intre Parlament, pe de o parte, si Inalta Curte de Casatie si Justitie, pe de alta parte, generat de neconstituirea de catre Inalta Curte de Casatie si Justitie a completurilor de judecata specializate pentru judecarea in prima instanta a infractiunilor prevazute in Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie, contrar celor prevazute de art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003.

160. Totodata, Curtea retine ca intensitatea controlului [level of scrutiny] pe care il realizeaza in cadrul acestei atributii a sale pentru a asigura suprematia Constitutiei este mai scazuta in ceea ce priveste modul de atingere a scopului legii, insa ea este una ridicata in ceea ce priveste rezultatul/ scopul stabilit de lege pentru a fi atins,

respectiv constituirea completurilor specializate. Astfel, Curtea retine ca modul lipsit de transparenta, empiric si deficitar de stabilire a specializarii judecatorilor, realizat prin Hotararea Colegiului de conducere al Inaltei Curti de Casatie si Justitie nr. 14 din 23 ianuarie 2019, nu produce din punct de vedere procedural o incalcare a Constitutiei, neavand inca amplitudinea necesara, in schimb, intrucat prin hotararea mentionata au fost constituite completurile specializate, Curtea considera ca, formal, scopul legii a fost atins pentru perioada ulterioara adoptarii acestei hotarari. In aceste conditii, Curtea subliniaza faptul ca actul administrativ antereferit reprezinta un raspuns formal la cerintele impuse in par.146 din prezenta decizie, astfel incat, in mod evident, nu a realizat o reala specializare a unui numar limitat de completuri pentru combaterea eficienta a coruptiei.

161. Curtea retine, astfel, ca, in perioada 21 aprilie 2003 - 22 ianuarie 2019, Inalta Curte de Casatie si Justitie a nesocotit prevederile constitutionale ale art.61 alin.(1) si ale art.126 alin.(1), (2) si (4) si, implicit, ale art.1 alin.(4), iar modul atipic de pozitionare a instantei supreme fata de Parlament, denota o nesocotire atat a obligatiei de respectare a legilor, prevazuta de art.1 alin.(5) din Constitutie, cat si a exigentelor statului de drept, reglementate de art.1 alin.(3) din Constitutie, mai exact a loialitatii constitutionale - element intrinsec al acestuia - de care instanta suprema trebuie sa dea dovada.

162. In concluzie, Curtea constata ca Inalta Curte de Casatie si Justitie a refuzat aplicarea unei legi in vigoare, adoptata de Parlament, ceea ce denota o opozitie/ contracarare a politicii legislative. Rezulta ca, in aceste conditii, Inalta Curte de Casatie si Justitie si-a arogat o competenta ce transcende interpretarii si aplicarii legii, in sensul art.126 alin.(1) din Constitutie, din moment ce a interferat si, pe cale de consecinta, a adus atingere rolului Parlamentului de unica autoritate legiuitoare a tarii, prevazut de art.61 alin.(1) din Constitutie coroborat, raportat la specificul cauzei, cu art.126 alin.(2) si (4) din Constitutie.

(3) In raport cu nesocotirea dreptului la un proces echitabil, prevazut la nivel legal la art.8 din Codul de procedura penala, expresie a art.21 alin.(3) din Constitutie

163. Curtea, in jurisprudenta sa, a statuat ca puterea publica, in mod axiomatic, are caracter unic si organizat, iar in sistemul de drept continental, instrumentul juridic primar care ordoneaza puterea publica este actul fundamental al statului, respectiv Constitutia sau Legea fundamentala, dupa caz. Acesta, prin natura sa, implica, pe de o parte, o dimensiune constitutiva, care vizeaza stabilirea/instituirea puterilor statului si a autoritatilor publice fundamentale, si, pe de alta parte, o dimensiune atributiva, care vizeaza conferirea si definirea atributiilor/competentelor autoritatilor publice antereferite. Asadar, puterea publica nu exclude, ci, dimpotriva, presupune diviziunea functiilor intre diferitele autoritati publice, iar in privinta celor de rang constitutional aceasta isi are, in mod evident, temeiul direct si originar in Constitutie [Decizia nr.358 din 30 mai 2018, paragraful 66, sau Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.176].

164. Transpunand acest considerent la nivelul organizarii completurilor de judecata, Curtea a retinut ca instantele judecatoresti, astfel cum sunt reglementate prin Constitutie si Legea nr.304/2004, isi realizeaza functia de infaptuire a justitiei prin intermediul judecatorilor organizati in completuri de judecata. Pentru ca organizarea puterii judecatoresti sa nu devina in sine aleatorie si pentru a nu permite aparitia unor elemente de arbitrar, legiuitorul constituant a stabilit ca procedura de judecata se stabileste prin lege, iar cu privire speciala asupra Inaltei Curti de Casatie si Justitie a consacrat faptul ca atat compunerea sa, cat si regulile de functionare se stabilesc prin lege organica. Astfel, atunci cand legiuitorul constitutional se refera la compunerea instantei supreme - notiune autonoma folosita de Constitutie - nu are in vedere numarul total de judecatori al acesteia, ci organizarea si compunerea sectiilor, sectiilor unite, completurilor de judecata care realizeaza functia sa jurisdictionala. Astfel, Curtea a constatat ca legiuitorul constitutional a dat o mare importanta ordonarii actiunii puterii judecatoresti atat la nivelul instantei supreme, cat si la nivelul celorlalte instante inferioare. Aceasta constructie constitutionala a dus la calificarea la nivel legal a aspectelor referitoare la compunerea instantei judecatoresti, ca fiind norme de procedura de ordine publica. **De aceea, incalcare prevederilor legii referitoare la compunerea completului de judecata exprima o exigenta de ordine publica, a carei incalcare atrage nulitatea absoluta a actelor pronuntate de acesta. O astfel de viziune asigura coerenta actiunii puterii judecatoresti, garantand, in acelasi timp,**

independenta si impartialitatea judecatorului. Dreptul la un proces echitabil are la baza sa exact aceste doua caracteristici esentiale, iar incalcarea reglementarilor referitoare la compunerea instantei chiar de catre aceasta atrage, in mod cert, o suspiciune/indoiala rezonabila cu privire la posibilitatea ca instantele sa nu fie independente sau impartiale [Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.177-178].

165. Raportat la cauza de fata, Curtea retine ca organizarea completurilor de judecata la care face referire Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.177, cuprinde in mod intrinsec ideea de constituire a acestora potrivit legii, ceea ce exprima obligatia Inaltei Curti de Casatie si Justitie de a respecta legea si de a se supune acesteia. Astfel, daca legea prevede un anumit numar, specializare sau existenta temporala a completurilor, inalta Curte de Casatie si Justitie, indiferent ca actioneaza in virtutea laturii sale administrative sau jurisdictionale [cu privire la aceasta distinctie, a se vedea Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.141], are obligatia constitutionala sa respecte exigentele art.126 alin.(4) din Constitutie si, pe cale de consecinta, sa constituie completurile de judecata potrivit legii, iar, in masura in care latura sa administrativa, in speta Colegiul de conducere, esueaza in indeplinirea acestei misiuni constitutionale, completurile de judecata nelegal constituite trebuie sa identifice si sa apeleze la remediile judiciare prevazute de lege pentru a readuce starea de legalitate in activitatea jurisdictionala a Inaltei Curti de Casatie si Justitie.

166. Folosirea notiunii de tribunal stabilit prin lege este o conditie ce se subsumeaza dreptului la un proces echitabil, pe langa caracterul independent si impartial al acesteia, si este de natura a asigura ca organizarea judiciara intr-o societate democratica nu depinde de bunul plac al executivului si ca ea este reglementata printr-o lege adoptata de Parlament. Nici in statele unde dreptul este codificat, organizarea sistemului judiciar nu poate fi lasata la discretia autoritatilor judiciare, fara ca acest lucru sa insemne ca instantele nu ar avea o anumita marja in interpretarea legislatiei nationale relevante. Curtea Europeana a Drepturilor Omului a statuat ca, in principiu, o incalcare de catre o instanta a prevederilor legale nationale referitoare la stabilirea si competenta organelor judiciare este contrara art.6 paragraful 1 din Conventie [a se vedea, Hotararea din 5 octombrie 2010, pronuntata in Cauza DMD GROUP, AS. impotriva Slovaciei, paragrafele 60 si 61, precum si Decizia Curtii Constitutionale nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.191]. De asemenea, Curtea Europeana a Drepturilor Omului a mai statuat ca sintagma 'stabilita prin lege' din cuprinsul art.6 par.1 al Conventiei pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale acopera nu numai baza legala a existentei in sine a unui 'tribunal', ci si respectarea de catre tribunal a normelor particulare care il guverneaza [a se vedea Hotararea din 20 iulie 2006, pronuntata in cauza Sokurenko si Strygun impotriva Ucrainei, par.24], precum si componenta completurilor in fiecare caz [a se vedea Hotararea din 4 martie 2003, pronuntata in cauza Posokhov impotriva Rusiei, par.39]. Totodata, o instanta care nu este stabilita in conformitate cu vointa legiutorului este in mod necesar lipsita de legitimitatea ceruta intr-o societate democratica pentru a solutiona litigii de natura juridica [a se vedea Hotararea din 28 noiembrie 2002, pronuntata in cauza Lavents impotriva Letoniei, par.114].

167. In aceste conditii, Curtea nu poate decat sa constate ca prin neconstituirea completurilor specializate in domeniul judecarii, in prima instanta, a infractiunilor reglementate de Legea nr.78/2000 Inalta Curte de Casatie si Justitie a incalcat prevederile art.29 din Legea nr.78/2000, astfel incat completurile care s-au considerat competente sa judece astfel de cauze nu au fost constituite potrivit legii, nesocotindu-si misiunea constitutionala prevazuta de art.126 alin.(4) din Constitutie, ceea ce in planul drepturilor fundamentale echivaleaza cu o incalcare a prevederilor art.21 alin.(3) din Constitutie, sens in care devin aplicabile cele statuate de Curtea Constitutionala, prin Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, cu privire la reglementarea prin lege a instantei judecatoresti. In consecinta, judecarea in prima instanta a cauzelor subsumate Legii nr.78/2000 aflate pe rolul Inaltei Curti de Casatie si Justitie de catre completuri de judecata nespecializate prin translarea proprio motu de catre Inalta Curte de Casatie si Justitie a acestei competente de judecata catre completurile cu competenta generala reprezinta, in principal, un act de opunere la lege, ceea ce inseamna ca, sub aspectul judecarii in prima instanta a infractiunilor prevazute de Legea nr.78/2000, completul astfel rezultat nu a fost stabilit prin lege, ci prin vointa contra legem a puterii judecatoresti, reprezentata, in cazul de fata, de Inalta Curte de Casatie si Justitie. Or, este evident ca Inalta Curte de Casatie si Justitie nu poate ea insasi refuza aplicarea unei norme juridice, ci doar competenta de a o interpreta si aplica; prin refuzul aplicarii/ neagrearea art.29 din Legea nr.78/2000, Inalta Curte de Casatie si Justitie a dezavuat vointa legiutorului, a ignorat obligatia sa de a constitui completuri specializate si a

redimensionat competenta de judecata a completurilor cu competenta generala de la nivelul sau. Prin urmare, noua competenta rezultata a acestor completuri generaliste nu este prevazuta de lege, astfel ca judecarea cauzelor la care face referire art.29 din Legea nr.78/2000 apare ca fiind realizata, prin prisma jurisprudentei Curtii Europene a Drepturilor Omului antereferite, de catre un organ judiciar neprevazut de lege. **In aceste conditii, Inalta Curte de Casatie si Justitie, asumandu-si o competenta contrara art.61 alin.(1) si art.126 alin.(1), (2) si (4) din Constitutie, a incalcat art.21 alin.(3) din Constitutie privind dreptul la un proces echitabil, in componenta sa referitoare la stabilirea prin lege a instantei judecatoresti.**

(4) Efectele deciziei Curtii Constitutionale si conduita constitutională de urmat

168. Odata constatat un conflict juridic de natura constitutională, Curtea Constitutionala, in virtutea dispozitiilor art.142 alin.(1) din Constitutie, potrivit carora 'este garantul suprematiei Constitutiei', are obligatia sa solutioneze conflictul, aratand conduita in acord cu prevederile constitutionale la care autoritatile publice trebuie sa se conformeze. In acest sens, Curtea are in vedere prevederile art.1 alin.(3), (4) si (5) din Constitutie, in conformitate cu care Romania este stat de drept, organizat potrivit principiului separatiei si echilibrului puterilor - legislativa, executiva si judecatoreasca, stat in care respectarea Constitutiei, a suprematiei sale si a legilor este obligatorie, iar colaborarea intre autoritatile/institutiile statului se fundamenteaza pe principiul colaborarii loiale si al respectului reciproc [Decizia nr.838 din 27 mai 2009, Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, paragraful 49, Decizia nr.68 din 27 februarie 2017, paragraful 123, sau Decizia nr.611 din 3 octombrie 2017, paragraful 139]. Una dintre conditiile realizarii obiectivelor fundamentale ale statului roman o constituie buna functionare a autoritatilor publice, cu respectarea principiilor separatiei si echilibrului puterilor, fara blocaje institutionale [Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, paragraful 49, sau Decizia nr.68 din 27 februarie 2017, paragraful 123]. De asemenea, textul art.146 lit.e) din Constitutie nu confera Curtii Constitutionale atributia de a constata doar existenta conflictelor juridice de natura constitutională, ci pe aceea de a solutiona aceste conflicte. Prin urmare, in exercitarea atributiei sale, Curtea aplica o procedura in doua trepte, si anume analiza existentei conflictului juridic de natura constitutională si, in masura unui raspuns afirmativ, indicarea conduitei de urmat de catre autoritatile publice implicate in conflict [Decizia nr.358 din 30 mai 2018, par.120].

169. Curtea constata ca, potrivit jurisprudentei sale generate in temeiul art.146 lit.e) din Constitutie [a se vedea Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, par.198], efectele deciziilor pronuntate vizeaza, potrivit art.147 alin.(4) din Constitutie, situatii juridice nedefinitiv consolidate. **In cadrul acestei notiuni autonome se includ cauzele aflate in curs de judecata, cele care, desi au fost solutionate printr-o hotarare definitiva, pot fi contestate in masura in care justitiabilii sunt inca in termenul de exercitare a cailor de atac extraordinare corespunzatoare, precum si cauzele viitoare.** Avand in vedere obligatia constitutională a Curtii Constitutionale de indicare a conduitei de urmat de catre autoritatile publice implicate in conflict, revine acesteia competenta de a particulariza, in functie de specificul fiecarei cauze in parte, situatiile juridice nedefinitiv consolidate carora li se aplica decizia astfel pronuntata.

170. Raportat la decizia de fata si tinand seama de faptul ca judecata in prima instanta a cauzelor ce fac obiectul Legii nr.78/2000 a fost afectata de conduita neconstitutională a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, ceea ce a produs un blocaj institutional implicit, Curtea identifica doua categorii de cauze ce vizeaza situatii juridice nedefinitiv consolidate la nivelul Inaltei Curti de Casatie si Justitie, carora urmeaza a li se aplica direct prezenta decizie. **Prima categorie de cauze este reprezentata de cele a caror judecata in prima instanta a fost realizata prin mijlocirea completurilor nespecializate anterior Hotararii Colegiului de conducere al Inaltei Curti de Casatie si Justitie nr.14 din 23 ianuarie 2019 si, la data publicarii prezentei decizii, se afla in curs de judecata, in faza apelului, pe rolul Completurilor de 5 judecatori. Aceste cauze, avand in vedere incalcare in faza judecatii in prima instanta a prevederilor art.21 alin.(3), ale art.61 alin.(1) si ale art.126 alin.(1), (2) si (4) din Constitutie, urmeaza a fi rejudecate, in conditiile art.421 pct.2 lit.b) din Codul de procedura penala, de completurile specializate alcatuite potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003. Desigur, a doua categorie de cauze este cea subsumata cauzelor care vor fi inregistrate la Inalta Curte de Casatie si Justitie incepand cu data publicarii prezentei decizii, si anume cauzele viitoare cu privire la care aplicarea prezentei decizii nu comporta nicio dificultate procesuala.**

171. De asemenea, Curtea retine ca, din moment ce conduita neconstitutionala a Inaltei Curti de Casatie si Justitie a afectat judecata in prima instanta [spre deosebire de situatia constatata in Decizia nr.685 din 7 noiembrie 2018, care a privit modul de compunere al Completurilor de 5 judecatori] a cauzelor ce fac obiectul Legii nr.78/2000, nu devin incidente dispozitiile art.426 lit.d) din Codul de procedura penala, potrivit carora 'impotriva hotararilor penale definitive se poate face contestatie in anulare in urmatoarele cazuri [...] d) cand instanta de apel nu a fost compusa potrivit legii [...]'. Curtea subliniaza ca, potrivit art.147 alin.(4) din Constitutie, deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, astfel incat autoritatea de lucru judecat asociata hotararilor judecatoresti pronuntate de Inalta Curte de Casatie si Justitie prin care au fost solutionate definitiv cauzele care intra sub incidenta Legii nr.78/2000, pana la data publicarii prezentei decizii, nu este atinsa“.

[* Cititi aici integral Decizia CCR care confirma ca Inalta Curte a incalcat legea cand nu a constituit complete specializate in solutionarea faptelor de coruptie](#)